

Svet
Evropske unije

Bruselj, 5. december 2023
(OR. en)

15834/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0425 (NLE)

ECOFIN 1255
UEM 404
FIN 1215

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: IZVEDBENI SKLEP SVETA o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) z dne 28. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Hrvaško

IZVEDBENI SKLEP SVETA

z dne ...

**o spremembi Izvedbenega sklepa z dne 28. julija 2021 o odobritvi
ocene načrta za okrevanje in odpornost za Hrvaško**

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o
vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost¹ in zlasti člena 20(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

¹ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Potem ko je Hrvaška 8. julija 2021 predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost, je Komisija Svetu zanj predlagala pozitivno oceno. Svet je 28. julija 2021 odobril pozitivno oceno z izvedbenim sklepom (v nadaljnjem besedilu: Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021)¹.
- (2) V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 bi bilo treba najvišji finančni prispevek za nepovratno finančno podporo vsaki državi članici posodobiti do 30. junija 2022 v skladu z metodologijo iz navedenega člena. Komisija je 30. junija 2022 predstavila rezultate navedene posodobitve Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (3) Hrvaška je 31. avgusta 2023 Komisiji predložila spremenjeni nacionalni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, v skladu s členom 21c Uredbe (EU) 2021/241.
- (4) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost upošteva tudi posodobljeni najvišji finančni prispevek v skladu s členom 18(2) Uredbe (EU) 2021/241 in vključuje utemeljeno zahtevo, podano Komisiji, naj predlaga spremembo Izvedbenega sklepa Sveta z dne 28. julija 2021 v skladu s členom 21(1) Uredbe (EU) 2021/241, saj načrta za okrevanje in odpornost zaradi objektivnih okoliščin ni več mogoče v celoti izpolniti. Spremembe načrta za okrevanje in odpornost, ki jih je predložila Hrvaška, zadevajo 43 ukrepov.

¹ Glej dokumenta ST 10687/21 in ST 10687/21 ADD 1 na <http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi zahtevek za nadaljnjo podporo v obliki posojila v skladu s členom 14(2) Uredbe (EU) 2021/241.
- (6) Svet je 14. julija 2023 na Hrvaško naslovil priporočila v okviru evropskega semestra. Svet je priporočil, naj Hrvaška med drugim zmanjša odvisnost od fosilnih goriv s pospeševanjem uvajanja obnovljivih virov energije, dokončanjem nepopolnega zakonodajnega okvira, racionalizacijo upravnih postopkov za izdajo dovoljenj, poenostavitvijo postopkov za namestitev obnovljivih virov energije in zagotavljanjem večje pravne varnosti. Poleg tega je priporočil, naj Hrvaška podpre manjše obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, nadalje nadgradi omrežja za prenos in distribucijo električne energije ter pospeši uvajanje pametnih števec. Svet je pozval Hrvaško, naj pospeši izvajanje ukrepov za energijsko učinkovitost, vključno z namestitvijo toplotnih črpalk. Svet je Hrvaški priporočil tudi, naj zmanjša odvisnost od fosilnih goriv v prometnem sektorju s spodbujanjem trajnostnih rešitev, zlasti železnic in elektrifikacije cestnega prometa, ter okrepi prizadevanja politik, namenjenih zagotavljanju in pridobivanju spretnosti, potrebnih za zeleni prehod.

- (7) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost je bil predložen po postopku posvetovanja, izvedenem v skladu z nacionalnim pravnim okvirom, v katerem so sodelovali lokalni in regionalni organi, socialni partnerji, organizacije civilne družbe, mladinske organizacije in drugi deležniki. Povzetek posvetovanj je bil predložen skupaj s spremenjenim nacionalnim načrtom za okrevanje in odpornost. Komisija je v skladu s členom 19 Uredbe (EU) 2021/241 ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost v skladu s smernicami za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi.

Prošnja za posojilo na podlagi člena 14 Uredbe (EU) 2021/241

- (8) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, ki ga je predložila Hrvaška, vključuje prošnjo za podporo v obliki posojila, namenjeno 18 dodatnim ukrepom, ki vključujejo 13 naložb in pet reform.
- (9) Hrvaška je zaprosila za podporo v obliki posojila za ukrepe, povezane s finančnim sektorjem, upravljanjem odpadnih voda in oskrbe z vodo ter primarnim izobraževanjem, zlasti za nove ukrepe v okviru komponente 1.1 (Odporno, zeleno in digitalno gospodarstvo), komponente 1.3 (Izboljšanje gospodarjenja z vodo in ravnanja z odpadki), komponente 1.4 (Razvoj konkurenčnega, energijsko trajnostnega in učinkovitega prometnega sistema), komponente 2.1 (Krepitev zmogljivosti za oblikovanje in izvajanje javnih politik in projektov), komponente C2.2 (Nadaljnje izboljšanje učinkovitosti javne uprave), komponente 2.3 (Digitalni prehod družbe in javne uprave), komponente 3.1 (Reforma izobraževalnega sistema), komponente 4.3 (Izboljšanje sistema socialnega varstva), komponente 5.1 (Krepitev odpornosti sistema zdravstvenega varstva) ter pobude 6.1 (Prenova stavb). Nekateri od teh novih ukrepov temeljijo na obstoječih ukrepih, vključenih v prvotni načrt za okrevanje in odpornost.

- (10) V okviru komponente 1.1 (Odporno, zeleno in digitalno gospodarstvo) dve novi reformi (reforma C1.1.1 R5 (Diverzifikacija kapitalskih trgov in izboljšanje dostopa do alternativnega financiranja) ter reforma C1.1.1 R7 (Ustanovitev foruma za podporo trajnostnega financiranja)) obravnavata vlogo finančnega sektorja pri financiranju gospodarstva. Sprejetje strateškega okvira in akcijskih načrtov za razvoj kapitalskih trgov zagotavlja analizo trenutnega okolja in določa konkretne ukrepe za diverzifikacijo kapitalskih trgov in izboljšanje dostopa do alternativnega financiranja. Nadaljnja reforma krepi prispevek finančnega sektorja k zelenemu prehodu z olajšanjem izmenjave informacij z organi in drugimi zadevnimi deležniki ter določitvijo ukrepov za podporo trajnostnemu financiranju na Hrvaškem.
- (11) V okviru komponente 1.3 (Izboljšanje gospodarjenja z vodo in ravnanja z odpadki) ena reforma in dve novi naložbi nadgrajujejo obstoječe ukrepe, vključene v prvotni načrt za okrevanje in odpornost (reforma C1.3 R1 (Izvajanje programa gospodarjenja z vodo), naložba C1.3 R1-I1 (Program razvoja javnega odvajanja odpadnih voda) ter naložba C1.3 R1-I2 (Program razvoja javne oskrbe z vodo)). Dodatni naložbi podpirata gradnjo in obnovo javnega vodovodnega in kanalizacijskega omrežja ter čistilnih naprav za odpadne vode, da bi več prebivalcev imelo koristi od boljšega dostopa do sistemov za čiščenje odpadnih voda in oskrbo z vodo. Hrvaška je predlagala tudi uvedbo dodatnih reform za okrepitev vloge neodvisnega regulatorja za vode, sprejetje nacionalnih in lokalnih akcijskih načrtov za zmanjšanje izgub vode ter ustanovitev nacionalnega organa za spremljanje izgub vode.

- (12) V okviru komponente 1.4 (Razvoj konkurenčnega, energijsko trajnostnega in učinkovitega prometnega sistema) en ukrep (naložba C1.4 R1-I1 (Elektronski sistem cestninjenja)) povečuje raven ambicij naložbe, in sicer z uvedbo novega elektronskega sistema cestninjenja za vse odseke avtocest, ki jih upravljajo podjetja Hrvatske autoceste, AZM in BINA Istra.
- (13) Hrvaška je v okviru komponente 2.2 (Nadaljnje izboljšanje učinkovitosti javne uprave) predlagala, da se povečajo ambicije ene reforme (C2.2 R2 (Novi modeli plač in dela v javni upravi in javnih službah)), in sicer tako, da se ji doda nov mejnik, ki določa začetek veljavnosti podzakonskih aktov, ki urejajo nove modele plač in centraliziran sistem za izbirne postopke v javnih službah in javni upravi.
- (14) V okviru komponente 2.3 (Digitalni prehod družbe in javne uprave) novi ukrep (naložba C2.3 R3-I17 (Vzpostavitev registra prebivalstva, družin in gospodinjstev)) zadeva vzpostavitev registra prebivalstva, družin in gospodinjstev za zagotavljanje podatkov o dohodkih in premoženju prebivalstva, družin in gospodinjstev z združevanjem podatkov iz različnih registrov in informacijskih sistemov. Cilj naložbe je zagotoviti točne in posodobljene statistične podatke, ki so bistveni za delo javnih organov, da se poenotijo postopki in opredelitve, ki se uporabljajo za ocenjevanje pravic in obveznosti, ki so odvisne od dohodka ali premoženja posameznikov, družin in gospodinjstev.

- (15) V okviru komponente 3.1 (Reforma izobraževalnega sistema) en ukrep (naložba C3.1 R1-I4 (Gradnja, nadgradnja, obnova in opremljanje osnovnih šol za potrebe enoizemskega dela in celodnevne pouka)) nadgrajuje obstoječ ukrep (naložba C3.1 R1-I2), vključen v prvotni načrt za okrevanje in odpornost, za povečanje deleža učencev, ki obiskujejo enoizemske osnovne šole, in sicer s 70 % na 100 %.
- (16) Hrvaška je predlagala tudi prenos sedmih ukrepov iz razdelka za financiranje z nepovratno podporo v okviru prvotnega načrta za okrevanje in odpornost v razdelek za financiranje s podporo v obliki posojila, ne da bi se pri tem spremenile ambicije ukrepov. Ti ukrepi so naložba C1.4 R2-I1 (Obnova obstoječega in gradnja drugega tira železniškega odseka Dugo Selo–Novska, pododsek Kutina–Novska (faza D)), ki predvideva nadgradnjo železniške infrastrukture, v okviru komponente 1.4 (Razvoj konkurenčnega, energetsko trajnostnega in učinkovitega prometnega sistema), naložba C2.1 R1-I2 (Krepitev zmogljivosti strateškega načrtovanja in boljše pravne ureditve)), ki zagotavlja razvoj modulov usposabljanja in izvajanje usposabljanj za izboljšanje zmogljivosti javnih uslužbencev, ki se ukvarjajo s strateškim načrtovanjem in pobudami za boljše pravno ureditev, v okviru komponente 2.1 (Krepitev zmogljivosti za oblikovanje in izvajanje javnih politik in projektov), naložba C4.3 R3-I2 (Izboljšanje digitalizacije sistema socialnega varstva in povezovanje centrov socialnega varstva s ponudniki socialnih storitev) v okviru komponente 4.3 (Izboljšanje sistema socialnega varstva) ter naložba C5.1 R1-I1 (Uvedba mobilnih lekarn v primarnem zdravstvenem varstvu), naložba C5.1 R1-I2 (Mobilne ambulante), naložba C5.1 R1-I3 (Gradnja in opremljanje kliničnih enot za izolacijo (zgradbe 3, 4 in 1/5) klinike za nalezljive bolezni Dr. Fran Mihaljević) in naložba C5.1 R4-I6 (Ravnanje z odpadki v kliničnem centru KBC Zagreb) v okviru komponente 5.1 (Krepitev odpornosti sistema zdravstvenega varstva).

- (17) Hrvaška je zaprosila za podporo v obliki posojila za uvedbo nove reforme C6.1 R7 (Krožna uporaba gradbenih odpadkov iz stavb s statusom kulturne dediščine: pilotni projekt za preučevanje možnosti izmenjave in trgovine) v okviru pobude 6.1 (Prenova stavb). Hrvaška je predlagala povečanje ambicij ukrepa C6.1 R1-I3 (Energijska prenova stavb s statusom kulturne dediščine) tako, da se doda nov mejnik v zvezi s pripravo smernic za energijsko prenovo stavb s statusom kulture dediščine (C6.1 R1-I4).

Posodobitve na podlagi člena 18(2) Uredbe (EU) 2021/241

- (18) Hrvaška je v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost posodobila štiri ukrepe, da je upoštevala posodobljen najvišji finančni prispevek. Hrvaška je pojasnila, da zaradi zmanjšanja najvišjega finančnega prispevka s 6 295 431 146 EUR¹ na 5 510 316 213 EUR¹ ni več mogoče financirati vseh ukrepov iz prvotnega načrta za okrevanje in odpornost. Hrvaška je pojasnila, da bi bilo treba zaradi zmanjšanja dodeljenih sredstev nekatere ukrepe črtati ali spremeniti.

¹ Ta znesek ustreza dodeljenim finančnim sredstvom po odbitku sorazmernega deleža odhodkov Hrvaške iz Uredbe (EU) 2021/241, izračunanega v skladu z metodologijo iz člena 11 navedene uredbe.

- (19) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost ne vsebuje več nekaterih ukrepov v okviru komponente 1.1 (Odporno, zeleno in digitalno gospodarstvo) in komponente 1.2 (Energetski prehod za trajnostno gospodarstvo)). Te spremembe zadevajo naložbo C1.1.2 R3-I1 (Priprava strateških dokumentov za digitalno preobrazbo gospodarstva in umetno inteligenco) v okviru komponente 1.1 (Odporno, zeleno in digitalno gospodarstvo) ter črtanje mejnika 56 in cilja 58 iz naložb C1.2 R1-I4 (Biorefinerija za proizvodnjo naprednih biogoriv Sisak) v okviru komponente 1.2 (Energetski prehod za trajnostno gospodarstvo). Na podlagi tega je Hrvaška zaprosila, da se navedena ukrepa črtata. Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021 bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (20) Poleg tega sta v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost, ki ga je predložila Hrvaška, spremenjena dva ukrepa, in sicer naložba C1.2 R1-I2 (Uporaba vodika in nove tehnologije) v okviru komponente 1.2 (Razogljičenje energetskega sektorja), v kateri je spremenjen mejnik 54, in reforma C2.6 R4 (Krepitev zmogljivosti sodnega varstva v postopkih javnega naročanja) v okviru komponente 2.6 (Preprečevanje korupcije in boj proti njej), v kateri je zmanjšan zahtevani obseg izvajanja cilja 246, da bi se upošteval posodobljeni najvišji finančni prispevek. Na podlagi tega je Hrvaška zaprosila, da se navedeni mejnik in cilj spremenita. Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021 bi bilo treba ustrezno spremeniti.

Spremembe na podlagi člena 21 Uredbe (EU) 2021/241

- (21) Spremembe načrta za okrevanje in odpornost, ki jih je Hrvaška predložila zaradi objektivnih okoliščin, zadevajo 39 ukrepov.

- (22) Hrvaška je pojasnila, da 14 ukrepov zaradi objektivnih okoliščin ni več mogoče v celoti doseči v časovnem okviru iz prvotnega načrta za okrevanje in odpornost. Teh 14 ukrepov vsebuje cilj 15 naložbe C1.1.1 R4-I1 (Podpora podjetjem za prehod na energijsko učinkovito in z viri gospodarno gospodarstvo) v okviru komponente 1.1 (Odporno, zeleno in digitalno gospodarstvo) zaradi nepričakovano slabega odziva na javna naročila; ukrepe v okviru komponente 1.3 (Izboljšanje gospodarjenja z vodami in ravnanja z odpadki), in sicer cilj 61 reforme C1.3 R1 (Izvajanje programa gospodarjenja z vodo) zaradi postopkovnih težav in odločbe ustavnega sodišča, zaradi katere se je postopek združitve podaljšal, cilja 77 in 78 naložbe C1.3 R1-I3 (Program za zmanjšanje tveganja nesreč) zaradi hudih in nepričakovanih vremenskih dogodkov, ki so povzročili zamude pri gradbenih delih, ter cilje 85, 86, 87 in 89 naložbe C1.3 R2-I1 (Program za zmanjšanje odlaganja odpadkov) zaradi nepričakovanih zamud pri javnem naročanju in gradbenih delih ter uvedbe dodatnih mejnikov in ciljev v okviru naložbe C1.3 R2-I1 za ohranjanje enakega obsega ambicij. Teh 14 ukrepov vsebuje naslednje ukrepe v okviru komponente 2.3 (Digitalni prehod družbe in javne uprave): cilj 178 reforme C2.3 R2-I1 (Vzpostavitev centralnega interoperabilnostnega sistema) zaradi zamud pri postopkih na ravni Unije, ki so pomembni za vzpostavitev sistema, in cilj 188 naložbe C2.3 R3-I7 (Izboljšanje sistema prostorskega načrtovanja, gradnje in državne lastnine z digitalizacijo) zaradi objektivnih okoliščin, na katere pristojno ministrstvo ne more vplivati, in sicer v zvezi s potresi na Hrvaškem in posledično potrebo po preusmeritvi sredstev v zakonodajo, povezano s popotresno obnovo.

Vsebujejo tudi mejnik 298 reforme C4.2 R1 (Povečanje ustreznosti pokojnin z nadaljnjo pokojninsko reformo), saj Svetovna banka potrebuje več časa za pripravo analize, ki je podlaga za zakonodajno delo, ter cilja 304 in 306 ter mejnika 305 in 398 zaradi časa, ki je potreben za razvoj boljše alternative za obravnavo objektivnih okoliščin, ki so nastale zaradi doslej največjega upada števila prebivalstva in nizke stopnje brezposelnosti, v okviru reforme C4.3 R1 (Preglednost in ustreznost socialnih prejemkov v sistemu socialne zaščite) v okviru komponente 4.3 (Izboljšanje sistema socialnega varstva). Vsebujejo tudi naslednje ukrepe v okviru komponente 5.1 (Krepitev odpornosti sistema zdravstvenega varstva), in sicer cilj 326 naložbe C5.1 R1-I7 (Opremljanje novih prostorov za dnevno bolnišnico, enodnevno kirurgijo in enoten sprejem za nujno bolnišnično obravnavo ter ureditev nevrološke klinike v kliničnem centru KBC Sestre Milosrdnice) zaradi zamude pri projektu popotresne obnove, ki je nujen za izvedbo spremenjenega ukrepa, cilj 335 naložbe C5.1 R3-I2 (Specialistično izobraževanje medicinskih sester in tehnikov za nujno medicinsko pomoč) in cilj 339 naložbe C5.1 R4-I1 (Osrednja priprava parenteralnih pripravkov v osmih hrvaških bolnišnicah) zaradi pomanjkanja specializiranega zdravstvenega osebja na trgu dela, cilj 344 naložbe C5.1 R4-I5 (Uvedba sistema za spremljanje rezultatov ambulantnega zdravljenja v javnih lekarnah s poudarkom na kroničnih bolnikih) zaradi objektivnih okoliščin, ki povzročajo zamude pri izvajanju naložbe C2.3 R3-I4, ki je nujna za izvajanje spremenjenega ukrepa,

cilj 345 naložbe C5.1 R4-I6 (Ravnanje z odpadki v kliničnem centru KBC Zagreb) zaradi potrebe po razvoju nove projektne študije, ki bo upoštevala spremenjene okoliščine pri izvajanju projekta, cilj 347 naložbe C5.1 R5-I1 (Digitalna integracija operacijskih dvoran in robotska kirurgija v kliničnem centru KBC Split) zaradi nenačrtovanih dodatnih gradbenih del, ki so povzročila zamudo pri skupni naložbi, ter cilj 350 naložbe C5.1 R5-I4 (Digitalizacija in integracija operacijskih dvoran, opremljenih s kirurškimi roboti, v kliničnem centru KBC Sestre Milosrdnice) zaradi zamude pri projektu popotresne obnove, ki je nujen za izvedbo spremenjenega ukrepa. Na podlagi tega je Hrvaška zaprosila, naj se navedeni mejniki in cilji spremenijo ter uveljavijo navedene spremembe. Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021 bi bilo treba ustrezno spremeniti.

- (23) Hrvaška je pojasnila, da 11 ukrepov ni več mogoče v celoti doseči zaradi objektivnih okoliščin, in sicer zaradi obstoja boljše alternative. Teh 11 ukrepov vsebuje mejnik 38 reforme C1.2 R1 (Razogljichenje energetskega sektorja) v okviru komponente 1.2 (Energijski prehod za trajnostno gospodarstvo) zaradi cilja, da se mejnik doseže z manj zapletenim postopkom; mejnik 108 naložbe C1.4 R2-I7 (Posodobitev informacijskega in prodajnega sistema ter posodobitev vlakov s sistemom IT) zaradi nedavnega tehnološkega napredka in navad uporabnikov na trgu železniških informacijskih storitev in cilj 116 naložbe C1.4 R4-I1 (Nakup vozil na alternativna goriva za javni mestni in primestni linijski prevoz) zaradi združitve javnih naročil v okviru prvotnega ukrepa in razširjenega dela ukrepa v okviru komponente 1.4 (Razvoj konkurenčnega, energijsko trajnostnega in učinkovitega prometnega sistema). Vsebujejo tudi: mejnik 137 naložbe C1.5 R3-I3 (Vzpostavitev informacijskega sistema za sledljivost) v okviru komponente 1.5 (Izboljšanje uporabe naravnih virov in krepitev verige preskrbe s hrano) zaradi razširitve področja uporabe informacijskega sistema na večje število proizvodov brez spremembe stroškov; cilj 145 naložbe C1.6 R1-I1 (Regionalna diverzifikacija in specializacija hrvaškega turizma z naložbami v razvoj turističnih proizvodov z visoko dodano vrednostjo) v okviru komponente 1.6 (Razvoj trajnostnega, inovativnega in odpornega turizma), saj so organi okrepili zavezo za dokončanje izvajanja naložbenih projektov;

cilj 147 naložbe C1.6 R1-I2 (Krepitev konkurenčnosti podjetnikov ter spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda turističnega sektorja) v okviru komponente 1.6 (Razvoj trajnostnega, inovativnega in odpornega turizma), saj so organi okrepili zavezo za dokončanje izvajanja naložbenih projektov; cilj 287 reforme C4.1 R1 (Razvoj in izvajanje novih ciljno usmerjenih ukrepov aktivne politike zaposlovanja za potrebe zelenega in digitalnega prehoda trga dela) in cilj 292 naložbe C4.1 R3-I1 (Izvajanje sistemov bonov za izobraževanje zaposlenih in brezposelnih oseb) v okviru komponente 4.1 (Izboljšanje ukrepov za zaposlovanje in pravnega okvira za sodoben trg dela in gospodarstvo prihodnosti) zaradi pozitivnih trendov na trgu dela. Vsebujejo tudi: cilj 331 naložbe C5.1 R2-I1 (Nakup opreme za preprečevanje, diagnosticiranje in zdravljenje rakavih obolenj) na podlagi posodobljene analize prihodnjih potreb, v kateri so upoštevane spremembe v prebivalstvu in zdravstvene zahteve, v okviru komponente 5.1 (Krepitev odpornosti sistema zdravstvenega varstva); cilj 334 in novi mejnik 399 naložbe C5.1 R3-I1 (Osrednje financiranje specializacij) zaradi objektivnih okoliščin, povezanih z nepričakovanim povečanjem stopnje osipa v specialističnem medicinskem usposabljanju, v okviru komponente 5.1 (Krepitev odpornosti sistema zdravstvenega varstva); cilj 361 reforme C6.1 R2 (Razvoj okvira za zagotavljanje ustreznih spretnosti za zelena delovna mesta, potrebna za popotresno obnovo) v okviru pobude 6.1 (Prenova stavb), v katerem sta cilj glede števila oseb, ki zaključijo strokovne študijske programe, nadomestili vzpostavitev in uvedba novega magistrskega programa,

ter cilja 356 in 357 v okviru naložbe C6.1 R1-I2 (nova naložba C7.2 I2 Prenova stavb, poškodovanih v potresih, z energijsko prenovo), v okviru katere je Hrvaška predlagala spremembo opisa ciljev tako, da bi razširila seznam upravičenih županij, ki so jih prizadeli potresi. Na podlagi tega je Hrvaška zaprosila, naj se navedeni mejniki in cilji spremenijo ter uveljavijo navedene spremembe. Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021 bi bilo treba ustrezno spremeniti.

- (24) Hrvaška je pojasnila, da sedmih ukrepov ni več mogoče v celoti doseči zaradi objektivnih okoliščin, in sicer zaradi težav v dobavni verigi. To zadeva: cilj 51 naložbe C1.2 R1-I3 (Uporaba vodika in nove tehnologije) v okviru komponente 1.2 (Energijski prehod za trajnostno gospodarstvo); cilja 119 in 121 naložbe C1.4 R5-I2 (Raziskave, razvoj in proizvodnja vozil za nove oblike mobilnosti ter podporne infrastrukture) v okviru komponente 1.4 (Razvoj konkurenčnega, energijsko trajnostnega in učinkovitega prometnega sistema); mejnik 184 naložbe C2.3 R2-I4 (Konsolidacija sistemov zdravstvene informacijske infrastrukture CEZIH); cilj 200 naložbe C2.3 R3-I15 (Oblikovanje rešitev za uporabo v turizmu za upravno razbremenitev podjetnikov in preoblikovanje turističnega modela v smeri trajnostnosti); cilj 201 naložbe C2.3 R3-I16 (Digitalizacija procesov v športu in rekreaciji na lokalni in regionalni ravni) v okviru komponente 2.3 (Digitalni prehod družbe in javne uprave); cilj 320 naložbe C5.1 R1-I1 (Uvedba mobilnih lekarn v primarnem zdravstvenem varstvu) v okviru komponente 5.1 (Krepitev odpornosti sistema zdravstvenega varstva) ter cilj 321 naložbe C5.1 R1-I2 (Mobilne ambulante) v okviru komponente 5.1 (Krepitev odpornosti sistema zdravstvenega varstva). Na podlagi tega je Hrvaška zaprosila, naj se spremenijo zgoraj navedeni mejniki in cilji. Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021 bi bilo treba ustrezno spremeniti.

- (25) Hrvaška je pojasnila, da treh ukrepov ni več mogoče v celoti doseči zaradi objektivnih okoliščin, saj so se zaradi visoke inflacije znatno povečali ocenjeni stroški ukrepov. Visoko inflacijo so povzročile predvsem cene energije, ki so se zvišale zlasti zaradi ruske vojne agresije proti Ukrajini. Hitro pa so se zvišale tudi druge cene. V letu 2021 se je na primer znatno pospešila rast cen v gradbeništvu, predvsem zaradi motenj v dobavni verigi. Trije zadevni ukrepi so cilj 71 naložbe C1.3 R1-I2 (Program razvoja javne oskrbe z vodo) v okviru komponente 1.3 (Izboljšanje gospodarjenja z vodo in ravnanja z odpadki), v okviru katerega se je zmanjšalo število zgrajenih ali obnovljenih kilometrov vodovodnega omrežja; naložbo C3.1 R1-I3 (Gradnja, nadgradnja, obnova in opremljanje srednjih šol) v okviru komponente 3.1 (Reforma izobraževalnega sistema), katere ocena stroškov je bila ustrezno posodobljena, ne da bi se spremenila skupna sredstva za ukrep, ter mejnik 288 reforme C4.1 R2 (Krepitev sistema vključevanja in spremljanja ranljivih skupin na trgu dela z izboljšanjem poslovnih procesov hrvaškega zavoda za zaposlovanje (HZZ)) v okviru komponente 4.1 (Izboljšanje ukrepov zaposlovanja in pravnega okvira za sodoben trg dela in gospodarstvo prihodnosti), v okviru katerega je za analizo ustreznosti nadomestil za brezposelnost potrebno več časa za upoštevanje novih gospodarskih okoliščin, zlasti zaradi visoke inflacije in novih trendov na trgu dela. Na podlagi tega je Hrvaška zaprosila za spremembo zahtevanega obsega izvajanja navedenih ukrepov tako, da se spremenijo nekateri mejniki in cilji ali njihove ocene stroškov ter podaljša časovni okvir mejnika 288. Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021 bi bilo treba ustrezno spremeniti.

- (26) Hrvaška je pojasnila, da dveh ukrepov ni več mogoče v celoti doseči zaradi objektivnih okoliščin, na katere pristojno ministrstvo in upravičenec ne moreta vplivati, in sicer zaradi zapletenosti in dolgotrajnosti postopkov za vzpostavitev ključnih elementov projektov. To zadeva naslednja ukrepa v okviru komponente 1.4 (Razvoj konkurenčnega, energijsko trajnostnega in učinkovitega prometnega sistema): cilj 107 naložbe C1.4 R2-I6 (Uporaba zelenih tehnologij v železniškem potniškem prometu) in cilj 118 naložbe C1.4 R5-I1 (Elektrifikacija in ekologizacija sistema zemeljske oskrbe in oskrbe z električno energijo na letališču Zadar). Na podlagi tega je Hrvaška zaprosila za spremembo zahtevanega obsega izvajanja navedenih ukrepov, da se spremenita navedena cilja, in podaljšanje njunih časovnih okvirov. Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021 bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (27) Hrvaška je pojasnila, da enega ukrepa ni več mogoče v celoti doseči zaradi objektivnih okoliščin, in sicer zaradi pomanjkanja povpraševanja po kvalificiranem elektronskem podpisu na daljavo. To se zadeva cilj 185 naložbe C2.3 R3-I5 (Projekt uvajanja digitalnih osebnih izkaznic) v okviru komponente 2.3 (Digitalni prehod družbe in javne uprave). Na podlagi tega je Hrvaška zaprosila za spremembo navedenega ukrepa tako, da se podaljša časovni okvir navedenega cilja. Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021 bi bilo treba ustrezno spremeniti.

- (28) Hrvaška je nadalje zaprosila, da se preostala sredstva, sproščena s črtanjem ukrepov v skladu s členom 21 Uredbe (EU) 2021/241, uporabijo za spremembo enega ukrepa. To zadeva nova cilja 376 in 377 naložbe C1.2 R1-I1 (Oživitev, gradnja in digitalizacija energetskega sistema ter podporne infrastrukture za razogljičenje energetskega sektorja) v okviru komponente 1.2 (Energijski prehod za trajnostno gospodarstvo). Na podlagi tega je Hrvaška zaprosila za spremembo zahtevanega obsega izvajanja navedenega ukrepa, da se vključita oba nova cilja. Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021 bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (29) Komisija meni, da razlogi, ki jih je navedla Hrvaška, upravičujejo posodobitev v skladu s členom 18(2) Uredbe (EU) 2021/241 in spremembo v skladu s členom 21(2) navedene uredbe.

Popravek tehnično-vsebinskih napak

- (30) V besedilu Izvedbenega sklepa Sveta z dne 28. julija 2021 je bilo ugotovljenih enajst tehnično-vsebinskih napak, ki vplivajo na tri mejnike, pet ciljev in devet ukrepov. Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021 bi bilo treba spremeniti tako, da se popravijo tehnično-vsebinske napake, ki ne odražajo vsebine načrta za okrevanje in odpornost, predloženega Komisiji 14. maja 2021, kot je bil dogovorjen med Komisijo in Hrvaško. Te tehnično-vsebinske napake zadevajo opis cilja 185 naložbe C2.3 R3-I5 (Projekt uvajanja digitalnih osebnih izkaznic) v okviru komponente 2.3 (Digitalni prehod družbe in javne uprave); opis reformnega ukrepa C2.5 R1 (Povečanje učinkovitosti pravosodnega sistema za povečanje zaupanja državljanov) in mejnika 226 naložbe C2.5 R1-I3 (Razvoj orodja za objavo in iskanje sodnih odločb) v okviru komponente 2.5 (Sodobno pravosodje, pripravljeno na prihodnje izzive); opis ukrepa naložbe C1.3 R1-I1 (Program razvoja javnega odvajanja odpadnih voda) in naložbe C1.3 R1-I3 (Program za zmanjšanje tveganja nesreč) v okviru komponente C1.3 (Izboljšanje gospodarjenja z vodo in ravnanja z odpadki); mejnik 142 reforme C1.6 R1 (Krepitev odpornosti in trajnostnosti turističnega sektorja) ter mejnik 148 in cilj 149 naložbe C1.6 R1-I3 (Krepitev sistemskih zmogljivosti za odporen in trajnosten turizem) v okviru komponente 1.6 (Razvoj trajnostnega, inovativnega in odpornega turizma); cilj 272 naložbe C3.1 R1-I3 (Gradnja, nadgradnja, obnova in opremljanje srednjih šol) v okviru komponente 3.1 (Reforma izobraževalnega sistema) ter reformo C5.1 R1 (Izboljšanje učinkovitosti, kakovosti in dostopnosti zdravstvenega sistema) in cilj 343 naložbe C5.1 R5-I5 (Digitalizacija in opremljanje diagnostičnih enot bolnišnice KB Merkur) v okviru komponente 5.1 (Krepitev odpornosti sistema zdravstvenega varstva). Ti popravki ne vplivajo na izvajanje zadevnih ukrepov.

- (31) Za popolno uskladitev ocen stroškov naložbe C3.1 R1-I3 (Gradnja, nadgradnja, obnova in opremljanje srednjih šol) v okviru komponente 3.1 (Reforma izobraževalnega sistema) s spremenjenim opisom cilja 272 je bil dodan nov cilj v zvezi z zgrajenimi in prenovljenimi učilnicami.

Poglavje REPowerEU na podlagi člena 21c Uredbe (EU) 2021/241

- (32) Poglavje REPowerEU vključuje eno novo reformo in pet novih naložb. Pričakuje se, da bo z reformo C7.2 R4 (Uvedba novega modela za pripravo, organizacijo in izvajanje programov izobraževanja odraslih, namenjenih razvoju zelenih spretnosti in kompetenc in ustreznih modulov za spodbujanje uspešnega vključevanja tujih delavcev v gradbenem sektorju iz tretjih držav) uveden nov model programov izobraževanja odraslih, ki bo namenjen razvoju zelenih spretnosti in kompetenc za delavce v gradbenem sektorju iz tretjih držav, s čimer bo reforma prispevala k cilju REPowerEU iz člena 21c(3), točka (f), Uredbe (EU) 2021/241.

- (33) Pričakuje se, da se bo naložba C7.1 R1-I6 (Krepitev prenosnih in distribucijskih zmogljivosti elektroenergetskega omrežja) povečala zmogljivost za prenos električne energije in izboljšala pretok električne energije z juga na sever, s čimer bo naložba prispevala k ciljem REPowerEU iz člena 21c(3), točka (e), Uredbe (EU) 2021/241. Naložba C7.1 I3 (Povečanje zmogljivosti terminala za utekočinjeni zemeljski plin na otoku Krk in krepitev plinske infrastrukture) zadeva razširitev terminala za utekočinjeni zemeljski plin na otoku Krk in razširitev zadevnih plinovodov proti Sloveniji in Madžarski, zato naložba prispeva k cilju REPowerEU iz člena 21c(3), točka (a), Uredbe (EU) 2021/241. Naložba C7.1 R1-I2 (Vzpostavitev gospodarstva, ki temelji na vodiku (v okviru severnojadranske vodikove doline)) zadeva sofinanciranje projektov na področju obnovljivega vodika, imenovanje hrvaške agencije za ogljikovodike kot usklajevalnega organa za vodik na Hrvaškem, sprejetje razvojnega načrta in programa za vodik, naknadno opremljanje petih dizelskih lokomotiv za delovanje na vodik ter gradnja polnilnih postaj za vodik, s čimer naložba prispeva k ciljem REPowerEU v skladu s členom 21c(3), točki (b) in (e), Uredbe (EU) 2021/241. Naložbi C7.1 R1-I3 in C7.1 R1-I4 (Krepitev uporabe obnovljivih virov energije na področju prometa in ogrevanja) zadevata geotermalno raziskovanje za potrebe daljinskega ogrevanja, proizvodnjo trajnostnega biometana, pripravo načrta za razvoj geotermalnega potenciala in certificiranje bioplina ter gradnjo nove polnilne infrastrukture za električne avtobuse, s čimer naložbi prispevata k ciljem REPowerEU iz člena 21c(3), točki (b) in (e), Uredbe (EU) 2021/241.

Prispevek ukrepov iz poglavja REPowerEU k uporabi obnovljivih virov energije, krepitvi distribucijskega omrežja za električno energijo ter izboljšanju diverzifikacije oskrbe Unije s plinom naj bi pomagal zmanjšati tveganje za visoke cene energije. To naj bi koristilo vsem potrošnikom, vključno z najranljivejšimi. Poglavje REPowerEU vključuje tudi razširjene ukrepe, ki vplivajo na sedem ukrepov v okviru komponente 1.2 (Energijski prehod za trajnostno gospodarstvo) in komponente 1.4 (Razvoj konkurenčnega, energijsko trajnostnega in učinkovitega prometnega sistema) ter pobude 6.1 (Prenova stavb). Razširjeni ukrepi, vključeni v poglavje REPowerEU, predstavljajo znatno povečanje ambicioznosti ukrepov, ki so že vključeni v nacionalni načrt za okrevanje in odpornost.

- (34) V skladu s členom 21c(2) Uredbe (EU) 2021/241 je Hrvaška ob upoštevanju zmanjšanja najvišjega finančnega prispevka za 785 milijonov EUR v poglavje REPowerEU vključila tri ukrepe, ki so že bili vključeni v izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021. Ukrepi so bili v navedenem izvedbenem sklepu navedeni kot naložba C1.2 R1-I2 (Uporaba vodika in nove tehnologije) in naložba C1.2 R1-I4 (Biorefinerija za proizvodnjo naprednih biogoriv Sisak) v okviru komponente 1.2 (Energijski prehod za trajnostno gospodarstvo) ter naložba C6.1 R1-I2 (Prenova stavb, poškodovanih v potresih, z energijsko prenovo) v okviru pobude 6.1 (Prenova stavb).
- (35) Komisija je spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ocenila glede na merila za ocenjevanje iz člena 19(3) Uredbe (EU) 2021/241.

Uravnotežen odziv, ki prispeva k šestim stebrom

- (36) V skladu s členom 19(3), točka (a), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.1, k navedeni uredbi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, v veliki meri (ocena A) predstavlja celovit in ustrezno uravnotežen odziv na gospodarske in socialne razmere ter s tem ustrezno prispeva k vsem šestim stebrom iz člena 3 navedene uredbe ob upoštevanju specifičnih izzivov, s katerimi se sooča zadevna država članica, in dodeljenih finančnih sredstev zadevne države članice.
- (37) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost Hrvaške dosega zelene in digitalne cilje iz Uredbe (EU) 2021/241 ter tako znatno prispeva k prvima dvema stebroma člena 3 navedene uredbe. Ukrepi, ki prispevajo k tema stebroma, so razdeljeni med različne komponente. Poglavje REPowerEU vsebuje uravnotežen sklop novih reform in naložb v okviru različnih komponent, ki skupaj z več obstoječimi ukrepi znatno prispevajo k zelenemu prehodu. Prispevek k stebroma pametne, trajnostne in vključujoče rasti ter socialne in teritorialne kohezije potrjuje uvedba novih ukrepov in razširitev obstoječih. Spremenjeni ukrepi v okviru različnih komponent še naprej prispevajo k stebru zdravstvene, gospodarske, socialne in institucionalne odpornosti, razširitev naložb na področju izobraževanja pa krepi prispevek k stebru politik za naslednjo generacijo z znatnim povečanjem ravni ambicij reforme primarnega izobraževalnega sistema.

Obravnava vseh ali pomembnega dela izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za državo

- (38) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.2, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, prispeval k učinkovitemu obravnavanju vseh ali pomembnega dela izzivov (ocena A), opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za državo, vključno z njihovimi fiskalnimi vidiki, naslovljenih na Hrvaško, ali izzivov, opredeljenih v drugih ustreznih dokumentih, ki jih je Komisija uradno sprejela v okviru evropskega semestra.
- (39) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost zlasti upošteva specifična priporočila za državo, ki jih je Svet uradno sprejel pred oceno spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost s strani Komisije. Glede na to, da se je podpora, za katero je zaprosila Hrvaška, po dodatni prošnji za posojilo za podporo ukrepom, ki niso namenjeni izključno ciljem REPowerEU, povečala, se v celoviti oceni upoštevajo vsa strukturna priporočila iz leta 2022 in leta 2023. Strukturna priporočila iz specifičnih priporočil za državo iz leta 2022 in leta 2023 so povezana z energetskega sektorjem.
- (40) Komisija je po oceni napredka pri izvajanju vseh zadevnih specifičnih priporočil za državo v okviru evropskega semestra za leto 2023 ugotovila, da je bilo priporočilo št. 3.1 iz leta 2020 o ohranitvi ukrepov za zagotavljanje likvidnosti malim in srednjim podjetjem ter samozaposlenim v celoti izvedeno. Znatno napredek je bil dosežen v zvezi s priporočilom št. 4.4 iz leta 2019 in priporočilom št. 3.2 iz leta 2020 o znižanju najbolj obremenjujočih davkom podobnih dajatev.

- (41) Na splošno spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost dopolnjuje prvotni načrt za okrevanje in odpornost pri obravnavanju izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za državo. Načrt vključuje obsežen sklop reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in prispevajo k učinkovitemu obravnavanju vseh ali pomembnega dela gospodarskih in socialnih izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za državo, ki jih je Svet naslovil na Hrvaško v okviru evropskega semestra, zlasti izzivov, povezanih z energetske sektorjem, ki so opredeljeni v novih specifičnih priporočilih za državo iz leta 2022 in leta 2023. V poglavje REPowerEU je Hrvaška vključila razširjene in nove ukrepe na področju energetskih omrežij (s katerimi obravnava priporočili št. 3.3 in št. 3.4 iz leta 2022), uporabe obnovljivih virov energije in obnovljivega vodika (s katerimi obravnava priporočilo št. 3.3 iz leta 2019, priporočilo št. 3.8 iz leta 2020, priporočilo št. 3.2 iz leta 2022 ter priporočili št. 3.1 in 3.2 iz leta 2023), energijske prenove stavb (s katerimi obravnava priporočilo št. 3.3 iz leta 2019, priporočilo št. 3.4 iz leta 2022 ter priporočili št. 3.1 in 3.5 iz leta 2023), infrastrukture za utekočinjeni zemeljski plin in plinske infrastrukture (s katerimi obravnava priporočilo št. 3.1 iz leta 2022), brezemisijeskega prometa (s katerimi obravnava priporočilo št. 3.3 iz leta 2019, priporočilo št. 3.7 iz leta 2020, priporočilo št. 3.5 iz leta 2022 ter priporočili št. 3.1 in 3.6 iz leta 2023) ter zelenih spretnosti (s katerimi obravnava priporočilo št. 3.7 iz leta 2023). Natančneje, razširjene in nove reforme v okviru poglavja REPowerEU, in sicer uvedba novega sistema za lastno porabo energije iz malih elektrarn za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, niz študij o geološkem podzemnem shranjevanju CO₂, imenovanje hrvaške agencije za ogljikovodike kot usklajevalnega organa za vodik na Hrvaškem, razvojni načrt in program za vodik, načrt za razvoj geotermalnega potenciala, načrt za proizvodnjo in uporabo biogoriv v prometu ter certificiranje bioplina, obravnavajo priporočilo št. 3.3 iz leta 2019, priporočilo št. 3.8 iz leta 2020, priporočilo št. 3.2 iz leta 2022 ter priporočili št. 3.1 in 3.2 iz leta 2023.

- (42) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vsebuje druge naložbe in razširjene ukrepe, ki so namenjeni nadaljnjemu obravnavanju izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za državo. Povečanje sredstev v višini 1 milijarde EUR za ukrep C3.1 R1-I4 (Gradnja, nadgradnja, obnova in opremljanje osnovnih šol za potrebe enoizemskega dela in celodnevne pouka) znatno krepi prispevek k obravnavanju priporočila št. 2.1 iz leta 2019 in priporočila št. 2.4 iz leta 2020. Dodatna razširitev naložb v javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje pa obravnava priporočilo št. 3.3 iz leta 2019 in priporočilo št. 3.6 iz leta 2020.

Prispevek k potencialu rasti, ustvarjanju delovnih mest ter gospodarski, socialni in institucionalni odpornosti

- (43) V skladu s členom 19(3), točka (c), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.3, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo imel spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, velik vpliv (ocena A) na krepitev potenciala rasti, ustvarjanje delovnih mest ter gospodarsko, socialno in institucionalno odpornost Hrvaške, s tem pa prispeval k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, vključno s spodbujanjem politik za otroke in mlade, ter na ublažitev gospodarskih in socialnih posledic krize zaradi COVID-19 ter s tem okrepil ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo in konvergenco v Uniji.

- (44) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, vsebuje naložbe, namenjene pospešitvi zelenega prehoda, zagotavljanju odpornosti proti nadaljnjim energetske šokom in doseganju ciljev REPowerEU. Natančneje, Hrvaška je vključila nove ukrepe za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov, povečanje zmogljivosti elektroenergetskega sistema, pospešitev gospodarstva, ki temelji na vodiku, izboljšanje energijske učinkovitosti ter privabljanje kapitala za trajnostne dejavnosti.
- (45) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, vključuje tudi dodatna sredstva za razširitev obstoječih ukrepov na področju prometa, gospodarjenja z vodo in izobraževanja, ki naj bi dodatno prispevali k zelenemu prehodu ter okrepili gospodarsko in socialno odpornost.
- (46) Pričakuje se, da bo spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost že kratkoročno do srednjeročno okrepil gospodarsko rast, po ocenah pa naj bi produktivne naložbe, vključno z naložbami v usposabljanje in izobraževanje, imele znaten učinek na BDP, predlagane reforme pa dodatne pozitivne učinke. V spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost so sredstva dodeljena tako, da se doseže večja učinkovitost pri spodbujanju vseživljenjskega učenja ter pridobivanja zelenih in digitalnih spretnosti, vključno z ranljivimi skupinami.

Načelo, da se ne škoduje bistveno

- (47) V skladu s členom 19(3), točka (d), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.4, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, zagotovil, da noben ukrep (ocena A) za izvajanje reform in naložbenih projektov, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ne bo bistveno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta¹ (načelo, da se ne škoduje bistveno).
- (48) V spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost je ocenjena skladnost z načelom, da se ne škoduje bistveno, na podlagi metodologije določene v tehničnih smernic iz obvestila Komisije z naslovom „Tehnične smernice za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno“, v skladu z uredbo o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost². Spremembe ukrepov, uvedene s spremembo načrta za okrevanje in odpornost, ne vplivajo na oceno, podano za prvotno različico načrta za okrevanje in odpornost. Na podlagi predloženih informacij je mogoče sklepati, da naj bi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost zagotovil, da noben ukrep ne škoduje bistveno v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852.

¹ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

² UL C 58, 18.2.2021, str. 1.

- (49) V skladu s členom 21c(6) Uredbe (EU) 2021/241 Komisija na podlagi informacij, ki jih je predložila Hrvaška, meni, da se načelo, da se ne škoduje bistveno, ne bi smelo uporabljati za naložbo C7.1 I3, vključno z razširitvijo terminala za utekočinjeni zemeljski plin na otoku Krk ter razširitvijo plinovoda Zlobin–Bosiljevo, evakuacijskega plinovoda Bosiljevo–Sisak–Kozarac proti Madžarski in odseka povezovalnega plinovoda Lučko–Zabok med Hrvaško in Slovenijo.
- (50) Komisija zlasti meni, da razširitev terminala za utekočinjeni zemeljski plin na otoku Krk z 250 000 m³/h na 700 000 m³/h (z 2,9 milijarde m³ na leto na 6,1 milijarde m³/leto) prispeva k zmanjšanju odvisnosti jugovzhodne Evrope od dobave ruskega plina, zlasti Slovenije in Madžarske, ki imata omejene možnosti za oskrbo s plinom. Razširitev terminala za utekočinjeni zemeljski plin mora biti popolnoma usklajena z razširitvijo notranje hrvaške plinovodne infrastrukture, da se zagotovi večja zmogljivost za prenos plina v Slovenijo in na Madžarsko. Prispevek ukrepa k zmanjšanju odvisnosti od ruske oskrbe s plinom in s tem k izboljšanju zanesljivosti oskrbe je bil potrjen tudi v Prilogi III k sporočilu o načrtu REPowerEU na podlagi ocene Evropske mreže sistemskih operaterjev prenosnih omrežij zemeljskega plina (ENTSO-G). Glede na to, da letno povpraševanje Hrvaške, Slovenije in Madžarske znaša 14 milijard m³, kar je več kot dvakratnik razširjene zmogljivosti terminala za utekočinjeni zemeljski plin, ki znaša 6,1 milijarde m³ na leto, je ukrep sorazmeren. Upoštewane so bile čistejše alternative, kot je obnovljivi vodik, vendar teh ni mogoče šteti za tehnološko in ekonomsko izvedljivo alternativo, ki bi jo bilo mogoče uvesti v primerljivem časovnem okviru, in sicer do konca leta 2026.

Ob upoštevanju, da morajo biti vsi projekti za prenos plina tehnično pripravljene tudi za prenos vodika in da omejena dodatna zmogljivost terminala za utekočinjeni zemeljski plin predstavlja minimum, ki je potreben za prispevanje k postopnemu zmanjševanju uvoza ruskega plina v sosednje države Hrvaške, se šteje, da je tveganje učinka vezanosti zmanjšano. Zato Komisija na podlagi analize podporne dokumentacije, ki jo je predložila Hrvaška, pozitivno ocenjuje, da je ukrep potreben in sorazmeren za zadovoljitev takojšnjih potreb po zanesljivosti oskrbe, ob upoštevanju čistejših izvedljivih alternativ in tveganja učinkov vezanosti v skladu s členom 21c(6), točka (a), Uredbe (EU) 2021/241.

- (51) Rezultati zadevnih presoj vplivov na okolje potrjujejo, da je treba projekte izvajati v skladu z veljavnim okoljskim pravnim okvirom Unije in nacionalnim okoljskim pravnim okvirom, da bi pomagali ublažiti škodo, zlasti z varovanjem kakovosti zraka, vodnih teles, tal in biotske raznovrstnosti. V presojah vplivov na okolje je predviden načrt ravnanja z odpadki, s katerim je določeno ločeno zbiranje komunalnih odpadkov in nevarnih materialov. Fizična podnebna tveganja za infrastrukturni projekt na področju plinskega omrežja je treba opredeliti z izvedbo zanesljive ocene podnebnega tveganja in ranljivosti. Obseg ukrepa ne presega potreb Unije po zanesljivi oskrbi z energijo. Komisija na podlagi analize podporne dokumentacije, ki jo je predložila Hrvaška, meni, da so bila vložena zadovoljiva prizadevanja za omejitev morebitne škode za okoljske cilje, kadar je to izvedljivo, v skladu s členom 21c(6), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241.

- (52) Razširitev terminala za utekočinjeni zemeljski plin na otoku Krk in zadevne plinovodne infrastrukture naj bi zadovoljila le nujne potrebe po zanesljivosti oskrbe in naj ne bi povečala porabe plina v Uniji, saj je cilj ukrepa nadomestiti količine plina, ki so se prvotno uvažale iz Rusije. Ukrep je usklajen s širšo energetske in podnebno politiko, ki jo je Hrvaška določila v osnutku posodobljenega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta. Komisija na podlagi analize podporne dokumentacije, ki jo je predložila Hrvaška, meni, da ukrep ne ogroža doseganja podnebnih ciljev Unije za leto 2030 in cilja podnebne nevtralnosti EU do leta 2050 v skladu s členom 21c(6), točka (c), Uredbe (EU) 2021/241.
- (53) Glede na podporno dokumentacijo, ki jo je predložila Hrvaška, naj bi se ukrep začel izvajati do 31. decembra 2026 v skladu s členom 21c(6), točka (d), Uredbe (EU) 2021/241.
- (54) Ocenjeni skupni stroški naložbe C7.1 I3 znašajo 559 000 000 EUR, kar predstavlja 19 % ocenjenih stroškov ukrepov, vključenih v poglavje REPowerEU, kar je v skladu s členom 21c(9) Uredbe (EU) 2021/241.

- (55) V skladu s členom 21c(8) Uredbe (EU) 2021/241 znesek prihodkov, ki se da na voljo v skladu s členom 10e(1) Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹, ne bo prispeval k naložbi C7.1 I3, za katero velja odstopanje od načela, da se ne škoduje bistveno, saj ocenjeni stroški drugih reform in naložb iz poglavja REPowerEU presegajo znesek, ki je Hrvaški na voljo na podlagi člena 21a Uredbe (EU) 2021/241.

Prispevek k ciljem REPowerEU

- (56) V skladu s členom 19(3), točka (da), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.12, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo poglavje REPowerEU v veliki meri (ocena A) učinkovito prispevalo k energetske varnosti, diverzifikaciji oskrbe Unije z energijo, povečanju uporabe energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti, povečanju zmogljivosti za shranjevanje energije ali potrebnemu zmanjšanju odvisnosti od fosilnih goriv pred letom 2030.

¹ Direktiva 2003/87/ES evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

- (57) Nova naložba C7.1 I3 (Povečanje zmogljivosti terminala za utekočinjeni zemeljski plin na otoku Krk in krepitev plinske infrastrukture) naj bi prispevala k ciljem REPowerEU glede izboljšanja zanesljivosti oskrbe in diverzifikacije oskrbe Unije s plinom v skladu s členom 21c(3), točka (a), Uredbe (EU) 2021/241 z zmanjšanjem odvisnosti jugovzhodne Evrope od oskrbe z ruskim plinom, zlasti Slovenije in Madžarske, ki imata omejene možnosti za oskrbo s plinom. Naložba vključuje razširitev terminala za utekočinjeni zemeljski plin na otoku Krk na 700 000 m³/h (kar je 6,1 milijarde m³ na leto) in razširitev plinovoda Zlobin–Bosiljevo, evakuacijskega plinovoda Bosiljevo–Sisak–Kozarac proti Madžarski in odseka povezovalnega plinovoda Lučko–Zabok med Hrvaško in Slovenijo. Namen te naložbe je zagotoviti alternativno pot za dobavo plina v države članice na meji s Hrvaško, kot sta Slovenija in Madžarska, saj ima terminal za utekočinjeni zemeljski plin Krk že zadostno zmogljivost (2,9 milijarde m³ na leto), da bi zadostil letnemu hrvaškemu povpraševanju po plinu.
- (58) Pričakuje se, da bosta razširjeni del naložbe C7.2 I1 (Energijska prenova stavb) in razširjena naložba C7.2 I2 (Prenova stavb, poškodovanih v potresih, z energijsko prenovo) prispevala k ciljem REPowerEU glede povečanja energijske učinkovitosti stavb v skladu s členom 21c(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241. Naložbi zagotavljata dodatna sredstva za energijsko prenovo javnih in večstanovanjskih stavb, energijsko prenovo javnih stavb po modelu ESCO ter energijsko prenovo stavb, ki so jih prizadeli potresi.

- (59) Pričakuje se, da bodo naložba C7.1 R1-I5 (Biorefinerija za proizvodnjo naprednih biogoriv Sisak), razširjena reforma C7.1 R1 (Razogljičenje energetskega sektorja), naložba C7.1 R1-I1 (Uporaba vodika in nove tehnologije) ter nove naložbe C7.1 R1-I2 (Vzpostavitev gospodarstva, ki temelji na vodiku (v okviru severnojadranske vodikove doline)), C7.1 R1-I3 (Krepitev uporabe obnovljivih virov energije na področju prometa in ogrevanja) in C7.1 R1-I4 (Krepitev uporabe obnovljivih virov energije na področju prometa in ogrevanja) prispevale k ciljem REPowerEU glede zmanjšanja odvisnosti od fosilnih goriv s povečanjem proizvodnje in uporabe obnovljivih virov energije, kot so trajnostni biometan, obnovljivi vodik in geotermalna energija, ter povečanjem deleža in pospešitvijo uvajanja energije iz obnovljivih virov v skladu s členom 21c(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241. Ti ukrepi zadevajo začetek obratovanja biorafinerije v Sisku, vzpostavitev novega sistema lastne porabe, ki naj bi pospešil uporabo energije iz obnovljivih virov, kot so sončne fotonapetostne celice na enodružinskih hišah in večstanovanjskih stavbah, nove zmogljivosti za proizvodnjo vodika v višini 10 MW, gradnjo šestih polnilnih postaj za vodik in niz študij za podzemno geološko shranjevanje CO₂ na Hrvaškem. Ukrepi zadevajo tudi sofinanciranje projektov na področju obnovljivega vodika v okviru severnojadranske vodikove doline in imenovanje hrvaške agencije za ogljikovodike kot usklajevalnega organa za vodik na Hrvaškem, razvojni načrt in program za vodik, geotermalno raziskovanje in vrtanje za potrebe daljinskega ogrevanja, proizvodnjo trajnostnega biometana ter pripravo načrta za razvoj geotermalnega potenciala in certificiranje bioplina.

- (60) Pričakuje se, da bo razširjena naložba C7.2 I1 (Energijska prenova stavb) prispevala k cilju REPowerEU glede odpravljanja energetske revščine v skladu s členom 21c(3), točka (c), Uredbe (EU) 2021/241 z zagotavljanjem dodatnih sredstev za program za energetska revščino, ki je v teku.
- (61) Pričakuje se, da bodo razširjene reforme C7.2 R1 (Povečanje učinkovitosti, zmanjšanje upravnega bremena in digitalizacija procesa prenove) ter C7.2 R2 in C7.2 R3 (Uvedba novega modela strategij za zeleno prenovo mest in izvajanje pilotnih projektov za razvoj zelene infrastrukture ter krožno upravljanje stavb in prostora) prispevale k cilju REPowerEU glede zmanjšanja povpraševanja po energiji v skladu s členom 21c(3), točka (d), Uredbe (EU) 2021/241, in sicer s povečanjem ozaveščenosti javnosti o koristih zelenega prehoda in podpiranjem razvoja zelenih infrastrukturnih projektov.
- (62) Pričakuje se, da bo nova naložba C7.1 R1-I6 (Krepitev prenosnih in distribucijskih zmogljivosti elektroenergetskega omrežja) prispevala k ciljem REPowerEU glede povečanja energetske varnosti in odprave ozkih grl v distribuciji električne energije v skladu s členom 21c(3), točka (e), Uredbe (EU) 2021/241. Ta ukrep naj bi izboljšal zmogljivost prenosa električne energije in pretok električne energije z juga na sever Hrvaške.

- (63) Razširjeni naložbi C7.1 I1 (Nakup vozil na alternativna goriva za javni mestni in primestni linijski prevoz) in C7.1 I2 (Program sofinanciranja nakupa novih vozil na alternativna goriva in razvoj infrastrukture za alternativna goriva v cestnem prometu) ter nove naložbe C7.1 R1-I2 (Vzpostavitev gospodarstva, ki temelji na vodiku (v okviru severnojadranske vodikove doline)), C7.1 R1-I4 (Krepitev uporabe obnovljivih virov energije na področju prometa in ogrevanja) ter C7.1 R1-I5 (Biorefinerija za proizvodnjo naprednih biogoriv Sisak) naj bi prispevale k ciljem REPowerEU glede podpiranja brezemisijskega prometa v skladu s členom 21c(3), točka (e), Uredbe (EU) 2021/241. Ti ukrepi vključujejo nabavo dodatnih 103 električnih avtobusov in avtobusov na vodik ter pogonske enote na vodik za električne lokomotive (HERMES), namestitev hitrejših električnih polnilnih postaj v cestnem prometu, naknadno opremljanje petih dizelskih lokomotiv za delovanje na vodik in izgradnjo petih polnilnih postaj za vlake, avtobuse ali pomorski promet, nove infrastrukture za električne avtobuse in polnilnih postaj ter sprejetje načrta za proizvodnjo in uporabo biogoriv v prometu.

- (64) Pričakuje se, da bo nova reforma C7.2 R4 (Uvedba novega modela za pripravo, organizacijo in izvajanje programov izobraževanja odraslih, namenjenih razvoju zelenih spretnosti in kompetenc in ustreznih modulov za spodbujanje uspešnega vključevanja tujih delavcev v gradbenem sektorju iz tretjih držav) prispevala k cilju REPowerEU glede pospešene prekvalifikacije delovne sile v smeri zelenih spretnosti v skladu s členom 21c(3), točka (f), Uredbe (EU) 2021/241, in sicer z uvedbo novega modela programov izobraževanja odraslih, ki bodo namenjeni razvoju zelenih spretnosti in kompetenc za tuje delavce v gradbenem sektorju iz tretjih držav.
- (65) Poglavje REPowerEU je skladno s hrvaškim okvirom politike za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in povečanje deleža obnovljivih virov energije. Navedeni ukrepi krepijo tudi ukrepe, vključene v prvotni načrt za okrevanje in odpornost, ki so namenjeni spodbujanju energijske učinkovitosti, brezemisijskega prometa in povečanje deleža obnovljivih virov energije.
- (66) V poglavju REPowerEU je obravnavana potreba po izboljšanju energetske varnosti, in sicer s krepitvijo elektroenergetskega omrežja z novo naložbo C7.1 R1-I6 (Krepitev prenosnih in distribucijskih zmogljivosti elektroenergetskega omrežja).
- (67) V poglavju REPowerEU je obravnavana tudi potreba po diverzifikaciji oskrbe Unije z energijo s pomočjo naložbe v utekočinjeni zemeljski plin in plinsko infrastrukturo, in sicer z razširitvijo zmogljivosti terminala za utekočinjeni zemeljski plin Krk na 700 000 m³/h (kar je 6,1 milijarde m³ na leto) in izgradnjo zadevnih plinovodov za izvoz plina v sosednje države članice v okviru nove naložbe C7.1 I3 (Povečanje zmogljivosti terminala za utekočinjeni zemeljski plin na otoku Krk in krepitev plinske infrastrukture).

Ukrepi s čezmejno ali večdržavno razsežnostjo ali učinkom

- (68) V skladu s členom 19(3), točki (d) in (b), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.13, k navedeni uredbi se pričakuje, da bodo imeli ukrepi, vključeni v poglavje REPowerEU, v veliki meri (ocena A) čezmejno ali večdržavno razsežnost ali učinek.
- (69) Naložbe z večdržavno in čezmejno razsežnostjo, vključene v poglavje REPowerEU, zadevajo razširitev terminala za utekočinjeni zemeljski plin na otoku Krk in ustrezne plinovodne infrastrukture, saj naj bi povečale zanesljivost oskrbe z zagotavljanjem alternativnih plinskih poti v jugovzhodno Evropo, zlasti v Slovenijo in na Madžarsko. Tudi naložbe v nadgradnjo elektroenergetskega omrežja imajo čezmejno razsežnost, saj naj bi omogočile priključitev večjega deleža energije iz obnovljivih virov na omrežje in zmanjšale povpraševanje po fosilnih gorivih.
- (70) Čezmejno razsežnost imajo tudi naložbe, povezane z vodikom, ter naložbe v biorafinerijo za proizvodnjo naprednega bioetanola, geotermalno energijo in trajnostni biometan, saj naj bi povečale delež in uporabo energije iz obnovljivih virov ter tako zmanjšale povpraševanje po fosilnih gorivih. Pričakuje se, da bodo naložbe v uporabo avtobusov na alternativna goriva in izgradnjo infrastrukture za alternativna goriva zmanjšale odvisnost od fosilnih goriv. Naložbe v prenovo stavb naj bi povečale energijsko učinkovitost ter tako zmanjšale povpraševanje po energiji in odvisnost od fosilnih goriv.

- (71) Zato naj bi ti ukrepi prispevali k zagotovitvi oskrbe z energijo v Uniji kot celoti, tudi z reševanjem izzivov, ugotovljenih v najnovejši oceni potreb, ki jo je pripravila Komisija, v skladu s cilji iz člena 21c(3) Uredbe (EU) 2021/241, ob upoštevanju finančnega prispevka, ki je na voljo zadevni državi članici, in njenega geografskega položaja, ter k zmanjšanju odvisnosti od fosilnih goriv in zmanjšanju povpraševanja po energiji.
- (72) Skupni stroški teh ukrepov znašajo 2 904,99 milijona EUR, kar je več kot 30 % ocenjenih stroškov poglavja REPowerEU.

Prispevek k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo

- (73) V skladu s členom 19(3), točka (e), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.5, k navedeni uredbi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, vsebuje ukrepe, ki v veliki meri (ocena A) prispevajo k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo, in k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, s katerimi se podpirajo podnebni cilji, je namenjen znesek, ki predstavlja 39,02 % skupnih dodeljenih sredstev za načrt za okrevanje in odpornost ter 62,63 % ocenjenih skupnih stroškov ukrepov v poglavju REPowerEU, izračunanih v skladu z metodologijo iz Priloge VI k navedeni uredbi. V skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2021/241 je spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, skladen z informacijami iz nacionalnega energetskega in podnebne načrta za obdobje 2021–2030.

- (74) Zaradi zmanjšane finančne prispevka hrvaškega načrta za okrevanje in odpornost ter vključitve novih ukrepov v načrt za okrevanje in odpornost, ki ne podpirajo podnebnih ciljev, se je podnebni prispevek načrta zmanjšal s 40,03 % na 39,02 %. Kljub temu poglavje REPowerEU zagotavlja dodatno podporo zelenemu prehodu Hrvaške, saj reforme in naložbe celostno prispevajo k povečanju energijske učinkovitosti stavb, s čimer zmanjšujejo porabo energije in s povečanjem proizvodnje in uporabe energije iz obnovljivih virov tudi odvisnost od fosilnih goriv, prispevajo k večji energetske varnosti in odpravljanju ozkih grl pri distribuciji električne energije ter podpirajo razogljičenje prometnega sektorja.
- (75) Kar zadeva prispevek ukrepov iz poglavja REPowerEU v načrtu za okrevanje in odpornost Hrvaške k doseganju podnebnih ciljev za leto 2030 in cilja podnebne nevtralnosti EU do leta 2050, so ti ukrepi namenjeni spodbujanju uporabe obnovljivih virov energije z uvedbo novega modela lastne porabe in razširitvijo zmogljivosti za proizvodnjo vodika. Poleg tega je Hrvaška v načrt vključila tudi ukrepe za izboljšanje ekologizacije javnega prevoza, in sicer bo naročila dodatna električna vozila in vozila na vodik ter izboljšala kakovost infrastrukture za alternativna goriva v cestnem prometu, pa tudi ukrepe za dodelitev znatnih dodatnih sredstev za prenovo stavb, s čimer naj bi izboljšala njihovo energijsko učinkovitost in dolgoročno odpravila energetske revščino.

- (76) Pričakuje se, da bodo ti ukrepi imeli trajen učinek, saj bodo pospešili postopno opuščanje fosilnih goriv na Hrvaškem v smeri trajnega sistema energije iz obnovljivih virov. Pričakuje se, da bodo zmanjšali emisije toplogrednih plinov in olajšali uporabo energije iz obnovljivih virov na Hrvaškem ter s tem prispevali k doseganju podnebnih ciljev za leto 2030 in cilju podnebne nevtralnosti Unije do leta 2050.

Prispevek k digitalnemu prehodu

- (77) V skladu s členom 19(3), točka (f), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.6, k navedeni uredbi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe, ki v veliki meri prispevajo k digitalnemu prehodu ali k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, ki podpirajo digitalne cilje, je namenjen znesek, ki predstavlja 20,09 % skupnih dodeljenih sredstev za spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, izračunanih po metodologiji iz Priloge VII k navedeni uredbi.
- (78) Pozitivna ocena prispevka k digitalnemu prehodu iz Izvedbenega sklepa Sveta z dne 28. julija 2021 ostaja veljavna. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost še naprej znatno prispeva k digitalnemu prehodu, tudi s povečanjem digitalizacije javne uprave ter števila digitalnih storitev za državljane in podjetja ter naložbami v e-zdravje in digitalizacijo prometnega sektorja.

- (79) Pričakuje se, da bo poglavje REPowerEU prispevalo k digitalnemu prehodu in obravnavanju z njim povezanih izzivov z digitalizacijo upravljanja elektroenergetskega sistema in nadaljnjo modernizacijo hrvaškega omrežja za prenos energije, in sicer z izvajanjem reforme C7.1 R1-I6, ki je namenjena izboljšanju elektroenergetskega sistema, povečanju zmogljivosti za prenos električne energije in izboljšanju pretoka električne energije z juga na sever Hrvaške. V skladu s členom 21c(5) Uredbe (EU) 2021/241 se reforme in naložbe iz poglavja REPowerEU niso upoštevale pri izračunu skupnih dodeljenih sredstev za načrt za uporabo zahteve glede digitalnega cilja iz navedene uredbe.

Trajen učinek

- (80) V skladu s členom 19(3), točka (g), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.7, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo imel spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, v veliki meri (ocena A) trajen učinek na Hrvaško.
- (81) V spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost so povečane naložbe v obnovljive vire energije, ekologizacijo prometa in energijsko prenovu stavb, vključene pa so tudi nove naložbe v energijo iz obnovljivih virov, zlasti infrastrukturo za vodik in električno polnjenje, geotermalno energijo in trajnostno proizvodnjo biometana. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost tako ohranja ambicije prvotnega načrta za okrevanje in odpornost, hkrati pa povečuje osredotočenost na zeleni prehod v skladu s cilji REPowerEU. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost prispeva tudi k dolgoročnemu trajnostnemu razvoju z dodatnimi naložbami v infrastrukturo za ravnanje z odpadki in prenovi oziroma izgradnjo javnega vodovodnega omrežja.

- (82) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost krepi reformo javne uprave s spodbujanjem sistema ocenjevanja in nagrajevanja v javni upravi, ki temelji na uspešnosti. Prav tako povečuje prizadevanja za izvedbo reforme izobraževalnega sistema v smeri enoizemskega pouka, in sicer s podpiranjem potrebne infrastrukture za osnovnošolsko izobraževanje. Nove reforme na področju gradbeništva se osredotočajo na krožno gospodarstvo, trajnostno urbanistično načrtovanje in razvoj zelenih spretnosti. V spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost so vključene tudi nove reforme za okrepitev vloge finančnega sektorja pri trajnostnem financiranju in nadaljnji razvoj kapitalskih trgov. Reforme in naložbe, vključene v spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, bi morale dodatno okrepiti trajen učinek načrta za okrevanje in odpornost na produktivnost Hrvaške ter njeno gospodarsko, socialno in institucionalno odpornost.

Spremljanje in izvajanje

- (83) V skladu s členom 19(3), točka (h), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.8, k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, za zagotovitev učinkovitega spremljanja in izvajanja načrta za okrevanje in odpornost, vključno s predvidenim časovnim razporedom, mejniki in cilji ter povezanimi kazalniki, ustrezne (ocena A).

- (84) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost za Hrvaško ne zmanjšuje ravni ambicij prvotnega načrta za okrevanje in odpornost. Zadevni mehanizmi preverjanja, sistemi zbiranja podatkov in odgovornosti se lahko ocenijo kot jasni, zanesljivi in učinkoviti za zagotovitev pravočasnega doseganja mejnikov in ciljev v celoti. Ocena ustreznosti strukture izvajanja načrta za okrevanje in odpornost, ureditev za spremljanje napredka in poročanje ter splošne organizacijske ureditve ostaja nespremenjena.

Ocena stroškov

- (85) V skladu s členom 19(3), točka (i), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.9, k navedeni uredbi je utemeljitev v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, o znesku ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost v srednji meri (ocena B) razumna in verjetna, skladna z načelom stroškovne učinkovitosti ter sorazmerna s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.
- (86) Ocena prvotnega načrta za okrevanje in odpornost je predvidevala, da je bil znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost v srednji meri (ocena B) razumen in verjeten, skladen z načelom stroškovne učinkovitosti ter sorazmeren s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.

- (87) Hrvaška je predložila posamezne ocene stroškov za vse spremenjene in nove naložbe in reforme s povezanimi stroški, vključenimi v spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, pri čemer se je oprla na več virov. Ti vključujejo razpise za prijavo interesa, objavljene posebej za potrebe načrta za okrevanje in odpornost, pogodbe v okviru javnih naročil za podobne storitve in pretekle podobne naložbe. Informacije o stroških, ki jih je predložila Hrvaška, so večinoma dovolj podrobne in utemeljene. Hrvaška je predložila ocene in predpostavke o stroških tako, da je uporabila standardno predlogo za tabelo, katere namen je povzeti ključne informacije in dokaze o izračunu stroškov, vključno z metodologijo, na kateri temeljijo izračuni stroškov. Hrvaška je za večino novih ukrepov predložila tudi dodatne dokumente in gradivo, da bi pojasnila ocene stroškov ter zagotovila podatke o stroških in referenčna merila za primerljive naložbe, izvedene v preteklosti ali v drugih državah. Ti dokumenti vključujejo opise in razlage glavnih povzročiteljev stroškov ter sprememb glede stroškov spremenjenih ukrepov in njihove sorazmernosti.
- (88) Znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost je v skladu z naravo in vrsto predvidenih reform in naložb. Ocene stroškov za vse ukrepe v načrtu za okrevanje in odpornost se zato v veliki ali srednji meri štejejo za verjetne. Hrvaška je predložila zadostne informacije in dokaze, da se znesek ocenjenih skupnih stroškov ne krije z obstoječim ali načrtovanim financiranjem Unije. Poleg tega so ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost v skladu z načelom stroškovne učinkovitosti in sorazmerni s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.

- (89) V skladu s členom 19(3), točka (j), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.10, k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ustrezne (ocena A) za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov pri uporabi sredstev, zagotovljenih v okviru navedene uredbe, ter naj bi učinkovito preprečevale dvojno financiranje v okviru navedene uredbe in drugih programov Unije. To ne posega v uporabo drugih instrumentov in orodij za spodbujanje in zagotavljanje skladnosti s pravom Unije, tudi za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov ter zaščito proračuna Unije v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta¹.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1).

- (90) V prvotni oceni je bilo ugotovljeno, da so ureditve nadzora in revizije, ki jih je Hrvaška predlagala v skladu z merilom 2.10 iz Priloge V k Uredbi (EU) 2021/241, ustrezne (ocena A), če bodo pravočasno izpolnjeni štirje mejniki v zvezi z repozitornim sistemom za spremljanje izvajanja načrta za okrevanje in odpornost, sprejetjem zakonskega pooblastila direktorata za makroekonomske analize v okviru ministrstva za finance kot usklajevalnega organa ter agencije za revizijo sistema izvajanja programov Evropske unije kot revizijskega organa in sistemom spremljanja in nadzora ter posodobitvijo postopkov. Statut agencije za revizijo sistema izvajanja programov Evropske unije je bil spremenjen tako, da je skladen z Uredbo (EU) 2021/241, ter določa pravna pooblastila za izvajanje revizij v okviru načrta za okrevanje in odpornost.
- (91) Komisija ima od podane prvotne ocene, ki je temeljila na predlaganem sistemu revizije in nadzora, dostop do informacij o dejanskem izvajanju različnih nadzornih postopkov za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje goljufij, korupcije in nasprotij interesov. To vključuje predhodne ugotovitve revizije zaščite finančnih interesov Unije, ki jo je na Hrvaškem izvedla Komisija. Hrvaški organi so sprejeli ustrezne ukrepe za obravnavo priporočil iz tega poročila, vključno s temeljito spremembo pravil, ki zagotavljajo zaščito finančnih interesov Unije.

- (92) Glede na te informacije Komisija meni, da je sistem notranjega nadzora hrvaškega načrta za okrevanje in odpornost na splošno ustrezen. Sistem notranje kontrole, opisan v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost Hrvaške, temelji na trdnih procesih in strukturah ter opredeljuje jasne akterje ter njihove vloge in obveznosti za izvajanje nalog notranje kontrole; Pri vsaki komponenti/podkomponenti je za izvajanje reform in naložb določen pristojni organ na ravni ministrstva ali države. Sistem notranjega nadzora in druge ustrezne ureditve v spremenjenem hrvaškem načrtu za okrevanje in odpornost, vključno z mehanizmi preverjanja, zbiranjem in hrambo podatkov ter pristojnostmi zadevnih akterjev, so ustrezni za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov pri uporabi sredstev, zagotovljenih na podlagi Uredbe (EU) 2021/241, in za preprečevanje dvojnega financiranja na podlagi navedene uredbe ter drugih programov Unije.

Skladnost načrta za okrevanje in odpornost

- (93) V skladu s členom 19(3), točka (k), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.11, k navedeni uredbi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, v veliki meri (ocena A) vključuje ukrepe za izvajanje reform in javnih naložbenih projektov, ki predstavljajo usklajeno delovanje.

- (94) Prvotni hrvaški načrt za okrevanje in odpornost je sestavljen iz petih skladnih komponent, ene pobude in poglavja REPowerEU, ki prispevajo k splošnim in specifičnim ciljem mehanizma za okrevanje in odpornost, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/241 (v nadaljnjem besedilu: mehanizem). Vsaka komponenta temelji na usklajenih svežnjih reform in naložb, pri čemer se ukrepi medsebojno krepijo ali dopolnjujejo.
- (95) Širok nabor ukrepov podpira skupne cilje za spodbujanje okrevanja hrvaškega gospodarstva in krepitve njegove odpornosti proti nadaljnjim šokom. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje pomembne reforme za izboljšanje gospodarjenja z vodo in ravnanja z odpadki, izobraževanja, uporabe energije iz obnovljivih virov ter nadaljnje podpore zelenemu in digitalnemu prehodu, da se zagotovi trajnostna in vključujoča rast.
- (96) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje spremembe vseh obstoječih petih komponent in pobude 6.1, obenem pa vključuje dodatne reforme in naložbe v okviru poglavja REPowerEU. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost ne vpliva na medsebojno dopolnjevanje petih komponent in ene pobude ter si še naprej prizadeva za dosledne in usklajene cilje. Razširjeni in novi ukrepi v okviru poglavja REPowerEU nudijo novo raven medsebojnega dopolnjevanja pri prizadevanjih za energetske prehode in razogljičenje, saj dopolnjujejo in krepijo obstoječe ukrepe na področju čiste energije, trajnostne mobilnosti in prenove stavb.

Postopek posvetovanja

- (97) Med pripravo spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, je Hrvaška izvedla postopek posvetovanja o posameznih komponentah načrta, zlasti v obliki pisnih povratnih informacij. Deležniki (predstavniki ministrstev, organizacij in združenj na področju kapitalskih trgov, energetike in prometa) so lahko predložili predloge za projekte v okviru spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost ter poglavja REPowerEU. Pristojni nacionalni organi so povratne informacije, prejete v okviru posvetovanja, upoštevali in vsebino novega poglavja REPowerEU uskladili z njimi.
- (98) Deležniki, lokalni organi, socialni partnerji in širša javnost so bili na letnem dogodku Hrvaške o izvajanju načrta za okrevanje in odpornost redno obveščeni o napredku pri izvajanju načrta za okrevanje in odpornost. Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost predvideva nadaljnja posvetovanja s socialnimi partnerji ali ustreznimi deležniki o njegovem izvajanju, zlasti pred sprejetjem ustrezne zakonodaje o ključnih reformah. Za zagotovitev, da bodo ustrezni akterji prevzeli odgovornost, je ključnega pomena, da v celotnem obdobju izvajanja naložb in reform iz spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, sodelujejo vsi zadevni lokalni organi in deležniki, vključno s socialnimi partnerji.

Pozitivna ocena

- (99) Potem ko je Komisija pozitivno ocenila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, z ugotovitvijo, da načrt za okrevanje in odpornost zadovoljivo izpolnjuje merila za ocenjevanje iz Uredbe (EU) 2021/241, bi bilo treba v skladu s členom 20(2) in Prilogo V k navedeni uredbi določiti reforme in naložbene projekte, potrebne za izvajanje spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ustrezne mejnike, cilje in kazalnike ter znesek, ki ga Unija da na voljo za izvajanje premenjenega načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, v obliki nepovratne finančne podpore in posojila.

Finančni prispevek

- (100) Ocenjeni skupni stroški spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost Hrvaške, vključno s poglavjem REPowerEU, znašajo 10 040 701 600 EUR. Ker je znesek ocenjenih skupnih stroškov spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost višji od posodobljenega najvišjega finančnega prispevka, ki je na voljo za Hrvaško, bi moral biti finančni prispevek, izračunan v skladu s členom 11 Uredbe (EU) 2021/241 in dodeljen za spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost Hrvaške, vključno s poglavjem REPowerEU, enak znesku finančnega prispevka, ki je na voljo za spremenjeni načrta za okrevanje in odpornost Hrvaške, vključno s poglavjem REPowerEU. Ta znesek je 5 510 316 213 EUR.

- (101) V skladu s členom 21a(5) Uredbe (EU) 2021/241 je Hrvaška 31. avgusta 2023 predložila zahtevek za dodelitev prihodkov iz člena 21a(1) navedene uredbe, ki se porazdelijo med države članice na podlagi kazalnikov, določenih v metodologiji iz Priloge IVa k navedeni uredbi. Ocenjeni skupni stroški reform in naložb, katerih namen je prispevati k ciljem iz člena 21c(3), točke (b) do (f), Uredbe (EU) 2021/241, vključenih v poglavje REPowerEU, znašajo 2 366 650 094 EUR. Ker je ta znesek višji od deleža dodeljenih sredstev, ki je na voljo za Hrvaško, bi morala biti dodatna nepovratna finančna podpora, ki je na voljo za Hrvaško, enaka tej dodelitvi. Ta znesek je 269 037 883 EUR.
- (102) Poleg tega je Hrvaška 1. marca 2023 v skladu s členom 4a Uredbe (EU) 2021/1755 Evropskega parlamenta in Sveta¹ predložila utemeljeno zahtevo za prerazporeditev vseh preostalih okvirno dodeljenih sredstev v višini 7 190 532 EUR iz rezerve za prilagoditev na brexit v mehanizem. Ta znesek bi bilo treba dati na voljo za podporo reformam in naložbam iz poglavja REPowerEU kot dodatno nepovratno finančno podporo.
- (103) Skupni finančni prispevek, ki je na voljo za Hrvaško, bi moral znašati 5 786 544 628 EUR.

¹ Uredba (EU) 2021/1755 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2021 o vzpostavitvi rezerve za prilagoditev na brexit (UL L 357, 8.10.2021, str. 1).

Posojilo

- (104) Poleg tega je Hrvaška za podporo dodatnim reformam in naložbam zaprosila za podporo v obliki posojila v skupni višini 4 254 156 972 EUR, od tega 2 649 421 679 EUR za podporo reformam in naložbam v poglavju REPowerEU ter 1 604 735 293 EUR za podporo drugim reformam in naložbam iz načrta za okrevanje in odpornost. Največji obseg posojila, za katero je zaprosila Hrvaška, znaša več kot 6,8 % njenega bruto nacionalnega dohodka za leto 2019 v tekočih cenah. Znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost je višji od skupnega finančnega prispevka, ki je na voljo za Hrvaško, vključno s poglavjem REPowerEU in posodobljenim najvišjim finančnim prispevkom za nepovratno finančno podporo, prihodki iz sistema trgovanja z emisijami v skladu z Direktivo 2003/87/ES ter sredstvi iz rezerve za prilagoditev na brexit. Hrvaška je zaprosila za dodatno posojilo za izravnavo zmanjšanja nepovratnega finančnega prispevka v višini 785 114 933 EUR. Preostali delež posojila naj bi bil namenjen podpori povečanih ambicij na področju gospodarjenja z vodo, prometa in izobraževanja.

Predhodno financiranje REPowerEU

- (105) Hrvaška je za izvajanje poglavja REPowerEU zaprosila za naslednja sredstva: prerazporeditev 7 190 532 EUR okvirno dodeljenih sredstev iz rezerve za prilagoditev na brexit, 269 037 883 EUR iz prihodkov iz sistema trgovanja z emisijami na podlagi Direktive 2003/87/ES in 2 649 421 679 EUR v obliki posojila.

- (106) Za te zneske je Hrvaška v skladu s členom 21d Uredbe (EU) 2021/241 17. oktobra 2023 zaprosila za predhodno financiranje v višini 585 130 019 EUR, kar ustreza 20 % zahtevanih sredstev. Ob upoštevanju razpoložljivosti sredstev bi morale biti navedeno predhodno financiranje Hrvaški na voljo pod pogojem, da začneta veljati sporazuma, ki naj bi bila sklenjena med Komisijo in Hrvaško na podlagi člena 23(1) Uredbe (EU) 2021/241 in na podlagi člena 15(2) navedene uredbe, ter v skladu s tema sporazumoma.
- (107) Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Hrvaško bi bilo zato treba ustrezno spremeniti. Zaradi jasnosti bi bilo treba Prilogo k navedenemu izvedbenemu sklepu v celoti nadomestiti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izvedbeni sklep Sveta z dne 28. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Hrvaško se spremeni:

- (1) člen 1 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 1

Odobritev ocene načrta za okrevanje in odpornost

Ocena spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost Hrvaške na podlagi meril iz člena 19(3) Uredbe (EU) 2021/241 se odobri. Reforme in naložbeni projekti v okviru načrta za okrevanje in odpornost, ureditve in časovni raspored za spremljanje in izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno z ustreznimi mejniki in cilji ter dodatnimi mejniki in cilji, povezanimi s plačilom posojila, zadevni kazalniki v zvezi z izpolnjevanjem predvidenih mejnikov in ciljev ter ureditve za zagotavljanje popolnega dostopa Komisije do zadevnih osnovnih podatkov so določeni v Prilogi k temu sklepu.“;

(2) v členu 2 se odstavka 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„1. Unija da Hrvaški na voljo finančni prispevek v obliki nepovratne podpore v višini 5 786 544 628 EUR*. Ta prispevek vključuje:

- (a) znesek v višini 4 631 762 551 EUR, ki se da na voljo za pravno obveznost, ki se sprejme do 31. decembra 2022;
- (b) znesek v višini 878 553 662 EUR, ki se da na voljo za pravno obveznost, ki se sprejme od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023;
- (c) znesek v višini 269 037 883 EUR** v skladu s členom 21a(6) Uredbe (EU) 2021/241 izključno za reforme in naložbe, katerih cilj je prispevati k ciljem, določenim v členu 21c(3), točke (b) do (f), navedene uredbe;
- (d) znesek v višini 7 190 532 EUR, prerazporejen iz rezerve za prilagoditev na brexit v mehanizem.

2. Znesek v višini 55 245 683 EUR se da na voljo kot predhodno financiranje v skladu s členom 21d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija lahko navedeno predhodno financiranje izplača z do dvema plačiloma.

Komisija lahko predhodno financiranje in obroke izplača v eni ali več tranšah. Višina tranš je odvisna od razpoložljivosti sredstev.

-
- * Ta znesek ustreza dodeljenim finančnim sredstvom po odbitku sorazmernega deleža odhodkov Hrvaške iz člena 6(2) Uredbe (EU) 2021/241, izračunanega v skladu z metodologijo iz člena 11 navedene uredbe.
- ** Ta znesek ustreza dodeljenim finančnim sredstvom po odbitku sorazmernega deleža odhodkov Hrvaške iz člena 6(2) Uredbe (EU) 2021/241, izračunanega v skladu z metodologijo iz člena 11 navedene uredbe.“;

(3) vstavi se naslednji člen:

„Člen 2a

Podpora v obliki posojila

1. Unija da Hrvaški na voljo posojilo v znesku največ 4 254 156 972 EUR.
2. Komisija da Hrvaški na voljo podporo v obliki posojila iz odstavka 1 v obrokih v skladu s Prilogo k temu sklepu.

3. Znesek v višini 529 884 336 EUR se da na voljo kot predhodno financiranje v skladu s členom 21d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija lahko navedeno predhodno financiranje izplača z do dvema plačiloma.

Komisija lahko predhodno financiranje in obroke izplača v eni ali več tranšah. Višina tranš je odvisna od razpoložljivosti sredstev.

4. Predhodno financiranje iz odstavka 2 se izplača pod pogojem, da začne veljati pogodba na podlagi člena 15(2) Uredbe (EU) 2021/241 (v nadaljnjem besedilu: posojilna pogodba) in v skladu z njo. Predhodno financiranje se obračuna tako, da se sorazmerno odšteje od plačila obrokov.
5. Izplačilo obrokov v skladu s posojilno pogodbo je pogojeno z razpoložljivim financiranjem in sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/241, da Hrvaška zadovoljivo izpolnjuje dodatne mejnike in cilje, ki jih zajema posojilo ter ki so opredeljeni v zvezi z izvajanjem spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU. Za upravičenost do plačila mora Hrvaška doseči dodatne mejnike in cilje najpozneje do 31. avgusta 2026.“;

- (4) Priloga se nadomesti z besedilom iz Priloge k temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Republiko Hrvaško.

V ...,

Za Svet
predsednik/predsednica
